

DREYGURIN

— Sum partur av og í parti við náttúruni

Hesar seinastu dagarnar hava vit í útvarpslýsing-um hoyrt um norskan sjónleik «Draug», sum hevur verið framfóruð ymsastaðni í landinum. Tað er leikbólkurin Totalteatret í Tromsø, sum er komin higar við leikinum.

Tey greiða frá, at leikurinn kom í lag, eftir at nokur fólk í Óksnes kommunu í Vesturálen høvdu gjørt framsýning við gomlum barnaspøl-um. Onkur fekk tá tað hugskot at gera ein sjónleik burtur úr framsýningartilfarinum. Tey fingi eldri fólk at hjálpa sær at gera ein leik, sum skuldi lýsa hvussu tað var at liva í gomlum døgum — ein leik um norðurnorska mentan og framtíð, sum bæði ung og gomul kundu fáa nakað burturúr. Leikurin byggir á gamlan frásagnarhátt, og tilfarið er mytur, spøl, ævintýr og gerandislív.

Leikurin byrjar í nútíð. Tvey børn, sum spæla í fjøruni, koma fram á dreygin (minnir um okkara sjodregil), sum roynir at ræða tey. Men børnini trúgva ikki upp á slíkar verur og ræðast hann ikki, og tey

halda hann fyrri gjøldur. Dreygurin er illur og harmast um, at hann hvørki hevur vald ella virðing longur. Óðrvisi var fyrri í tíðini.

Og nú skiftir myndin eini 100 ár aftur í tíðina, til eina bygd í Norðurnoregi, har vit fylgja trimum foreldraleysum børnum gjøgnum upp-vøxturin. Tað er hart og fátaeksligt liv, vandar lúra allastaðni, t.d. dreygurin, sum kann taka tey til havsins botn.

Men gerandisdagurin er meira enn strev og vandar. Vit fáa at siggja, hvat fólk skemaðu sær við, og hvat børnini spældu fyrri í tíðini. Hesin parturin skal læra um søguna, um vánalig sosial viðurskipti, tað strævna og vandamikla arbeiðslívið, skiftandi samfelagsviðurskipti, hótandi myndugleikar umboðaðir av lensmanni, presti og kraddutum handilsmanni. Pátrúgv og siðir, gleimur og spæl hoyrir eisini upp í myndina av teirra gerandisdegi.

Seinasta partin av leikinum eru vit aftur í nútíðini. Aftur siggja vit børnini í fjøruni: tey

finna ein skarv, sum er deyður av oljudáking, taka hann upp og jarða hann í eini pappesku. Hetta sær dreygurin, sum stendur og lúrir eftir teimum, og hann gleðist um, at tey so gera, tí skarvurin er sonur hansara. Hetta er so-statt tann góða vónin, sum leikurin endar við: at børnini, sum eiga framtíðina, vísa náttúru og lívi ans og virðing.

Dreygurin lívdi, ta tíð hann var í vælmaktini, sum ein ræðumynd í huganum hjá børnum og vaksnum. Hann hevdi seg inn á tey, sum bóru seg skeivt og skilaleyst at og soleiðis kundu koma sær og øðrum í vanda. Summir av teimum skikkum, vit nú kalla pátrúgv, høvdu eitt rationelt endamálið og vórðu brúktir til at venja børn og ung rættan at-burð. Nøgv av tí, sum fyrr varð hildið vandamikið og sum menniskjan ikki hevði vald á, rokna vit í dag ikki sum nakað at ræðast. Men eisini í dag eru vandar av gáløysni, í hesum leikinum er náttúradáking tikin sum domi. Og soleiðis fæst hesin leikur at hanga saman og seta

samband millum fortíð og framtíð.

Um leikin sum heild kann sigast, at hann er stuttligur, lærandi og hugtakandi, bæði fyri børn og vaks. Sangur, tónleikur, dansur og spæl gera sitt til, at hann ikki kennist drúgvur, hoast hann varir næstan tveir timar.

Teir smáu áskoðararnir hava virknan lut í leikinum, eru statistar í lutum, eru uppi í dansi og spæli. Tað bilar kanska víðhvert at skilja tað norska málið,

men eftir andlitunum og kropsburðinum at døma fylgdu sjálvst smá børn væl við og vóru hugtakin av tí, sum fór fram. Ikki minst tí áskoðararnir sita mitt á gólvnum, og leikurin fer fyri stóran part fram millum áskoðararnar.

Tað er eingin ivi um, at tey, sum sóu leikin, høvdu eina góða lotu saman við teimum fittu og dugnaligu leikarunum í Totalteatret.

Leikstjóri teirra, Knut Valle, hevði seinasta vikuskifti skeið í at

skriva leik burtur úr søgu, søgnum og ævintýrum fyri einum 25 fólki, og hoast sólin skein bæði oman og niðan, sótu tey trúlig og lurtaðu og hugsaðu og skiftu orð um sjónleik, um gjørdar royndir og hvat ið ein kundi hugsað sær at fingið at borið til á palli. So óivað hevur onkur av okkara fólki fingið hugskot til at gera okkurt, sum minnir um henda leikháttin, burtur úr føroyskum tilfari.

esj

Meira um Rasmus Tøpp

Føroya Lærarafelag hevur givið út fyra bókur aftrat um Rasmus Tøpp. Hesar eru

nummar 6, 7, 8 og 9. Í røðini og teir seinastu á hesum sinni, tí tær fimm undanfarnu

eru ikki útesliddar enn, og hildið verður, at nýggju bókur á føroyskum um Rasmus Tøpp er hóskandi úrval.

Tær fyra nýggju bókurnar eita Rasmus Tøppur í svøvn-skarvalandi, Rasmus Tøppur hitir Urfulu, Rasmus Tøppur og líti beiggin og Rasmus Tøppur sum fjallaklitrari.

Tær undanfarnu bókurnar eru Rasmus Tøppur byggir skip, Rasmus Tøppur fer til Norðpólin, Rasmus Tøppur sum kavari, Rasmus Tøppur fer umborð og Rasmus Tøppur í pyramidunum.

Pauli og Ólavur hava týtt allar bókurnar um Rasmus Tøpp til føroyskt. Søgurnar eru eftir Carlu & Vilh. Hansen.

Hvør bókin kostar 25 krónur. Tekningarnar eru allar í litum.

Í bókini Rasmus Tøppur hitir Urfulu seta djórini sær fyrri at sigla runt alla verðina. Adrenn tey koma so langt, at tey hitta hamsuprinsessuna Urfulu, koma tey í húsag við ein fútan hvalahvalp

Haldið sosialin

Ja! Eg gerist haldari av Tíðindablaðinum Sosialinum og fái blaðið 3 ferðir um vikuna. Halðaragjaldið fyri ársfjórðingin er kr. 145.- Halðarar uttanlands gjalda kr. 170.- ársfj. Goldið verður ongantíð fyri fleiri bløð enn tey, ið eftir eru at koma í einum ársfjórðingi.	
Navn: _____ Bustaður: _____ Kannað posthúsum _____	
Opstadd SOCIALIN rúður postgjaldbók sosialin Box 76 110 Tórshavn	